

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Baltų kalbų gretinamoji gramatika	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Vytautas Rinkevičius	FIF BKKI Baltistikos katedra
Kitas / a (-i): asist. dr. Agnė Navickaitė-Klišauskienė	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis, pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyimo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
kontaktinė	1 semestras (ruduo)	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	150	32	118

Dalyko (modulio) tikslas
<p>Šiame studijų dalyke siekiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • supažindinti studentą su baltų kalbų gramatinėmis sistemomis ir tipologiniu jų tarpusavio santykiu; • ugdyti gebėjimą gretinti skirtingų kalbų gramatikos reiškinius, išvelgti sąsajas; • ugdyti kritinį ir kūrybinį mąstymą; • ugdyti gebėjimą kritiškai vertinti mokslinę literatūrą.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Dalyką išklause studentai:</p> <p>gebės spręsti teorinius ir praktinius kalbotyros, kalbos ir visuomenės sąsajų ir pan. klausimus, pasitelkę kritinį ir loginį mąstymą, diskutuoti apie tai įvairiose auditorijose;</p> <p>išplės ir pagilins žinias ir supratimą apie kalbą kaip fenomeną, baltų kalbų gramatines sistemas, jų panašumus ir skirtumus, gebės juos vertinti;</p> <p>gebės kritiškai skaityti ir vertinti teorinę kalbotyros srities literatūrą;</p> <p>įgis žinių apie baltų kalbotyros raidą ir kryptis, skirtingas gramatinių reiškinių teorines interpretacijas, gebės jas taikyti savo tyrimuose.</p>	<p>Įtraukiamoji paskaita, savarankiškas darbas su nurodytais literatūros šaltiniais. Tikslinės literatūros atranka, skaitymas, analizavimas ir aptarimas, informacijos sisteminimas, diskusija paskaitų ir seminarų metu. Rašto darbo rengimas.</p>	<p>Kaupiamasis vertinimas: diskusijos seminarų metu, rašto darbo įvertinimas</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Baltų kalbos: bendroji tipologinė charakteristika ir arealinis kontekstas			1				1	4	Teorinės literatūros studijavimas
2. Fonologija: balsių ir priebalsių sistemos, teorinės dvigarsių interpretacijos, kintamojo pakilimo balsių problema, priebalsių palatalizacijos skirtumai			3				3	9	Teorinės literatūros studijavimas, rengimasis diskusijoms seminaruose
3. Prozdodija: kirčio ir priegaidžių sistemų įvairovė			2				2	6	Teorinės literatūros studijavimas, rengimasis diskusijoms seminaruose
4. Morfonologija: garsų kaitos morfemų ribose (bendrybės ir skirtumai)			2				2	6	Teorinės literatūros studijavimas, rengimasis diskusijoms seminaruose
5. Daiktavardžio morfosintaksė: gramatinės kategorijos, linksniavimo tipų sistemos, latvių kalbos instrumentaliai problema, prūsų kalbos instrumentaliai ir lokatyvo problema, linksnių semantikos ir vartosenos skirtumai			6				6	14	Teorinės literatūros studijavimas, rengimasis diskusijoms seminaruose
6. Būdvardžio morfosintaksė: laipsnio ir apibrėžtumo kategorijos, įvardžiutinių formų vartosenos skirtumai			2				2	5	Teorinės literatūros studijavimas, rengimasis diskusijoms seminaruose
7. Veiksmažodžio morfologija: laiko, skaičiaus, asmens gramatinės kategorijos; asmenuojamųjų ir neasmenuojamųjų formų sudarymo ir vartosenos skirtumai			6				6	14	Teorinės literatūros studijavimas, rengimasis diskusijoms seminaruose
8. Veiksmažodžio morfosintaksė: nuosakos, rūšies, veiklo kategorijos; modalumo ir evidenicalumo raiškos įvairovė; sangražiniai veiksmažodžiai – tarp darybos ir katybos			6				6	16	Teorinės literatūros studijavimas, rengimasis diskusijoms seminaruose
9. Specifiniai (morfo)sintaksės atvejai (prilinksninės konstrukcijos, posesyvumo raiška, vietos raiška, latvių kalbos <i>pusprievārdi</i> etc.)			4				4	14	Teorinės literatūros studijavimas, rengimasis diskusijoms seminaruose
10. Rašto darbo rengimas								30	Teorinės literatūros studijavimas, rašto darbo rengimas pasirinkta tema
Iš viso			32				32	118	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose	50	Semestro metu	Pažymiu 1–10 vertinama: aktyvus dalyvavimas diskusijose, susipažinimas su perskaityta mokslinė literatūra ir gebėjimas ją tinkamai referuoti, tinkamas užduočių atlikimas
Rašto darbas	50	Sesijos metu	Pažymiu 1–10 vertinama: darbo struktūros logiškumas ir aiškumas, dėstymo minties raiškumas, analizės gilumas, išvadų pagrįstumas ir ryšys su dėstomais teiginiais, pasirinktos literatūros relevantiškumas, gebėjimas savarankiškai atlikti tyrimą ir/ar referuoti literatūrą

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Vytautas Ambrazas (red.)	2006	Dabartinės lietuvių kalbos gramatika		Vilnius: MELC
Andra, Kalnača, Ilze Lokmane,	2021	Latvian Grammar		Rīga: University of Latvia Press
Daina Nītiņa, Juris Grigorjevs (red.)	2013	Latviešu valodas gramatika		Rīga: LU Latviešu. valodas institūts, Latvijas Universitāte
Axel Holvoet	2001	Studies in the Latvian Verb		Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
Vytautas Rinkevičius	2015	Prūsistikos pagrindai		Vilnius: Vilniaus universitetas
Axel Holvoet	2007	Mood and Modality in Baltic		Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
Axel Holvoet	2020	The Middle Voice in Baltic		Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company
Papildoma literatūra				
Vytautas Ambrazas (ed.)	2007	Lithuanian Grammar		Vilnius: Baltos lankos
K. Ulvydas (vyr. red.)	1965–1976	Lietuvių kalbos gramatika	1–3	Vilnius: Mintis
E. Sokols (atb. red.)	1959–1962	Mūsdienu latviešu valodas gramatika	1–2	Rīga: Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas izdevniecība
Albertas Rosinas	2005	Latvių kalbos daiktavardžio sistema: sinchronija ir diachronija		Vilnius: MELC
Östen Dahl, Maria Koptjevskaja-Tamm (eds.)	2001	Circum-Baltic Languages	1–2	Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company
Axel Hovoet, Nicole Nau (eds.)	2016	Argument Realization in Baltic		Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company
Axel Hovoet, Nicole Nau (eds.)	2015	Voice and Argument Structure in Baltic		Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company
Axel Hovoet, Nicole Nau (eds.)	2014	Grammatical Relations and their Non-Canonical Encoding in Baltic		Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company

Andra Kalnača	2014	A Typological Perspective of Latvian Grammar		Warsaw, Berlin: De Gruyter Open
Axel Holvoet, Rolandas Mikulskas (red.)	2009	Gramatinių funkcijų prigimtis ir raiška		Vilnius: Vilniaus universitetas, Accademia Salensis
Axel Holvoet, Rolandas Mikulskas (red.)	2006	Daiktavardinio junginio tyrimai		Vilnius: Lietuvių kalbos institutas
Axel Holvoet, Loreta Semėnienė (red.)	2004	Gramatinių kategorijų tyrimai		Vilnius: Lietuvių kalbos institutas

Aprašas atnaujintas 2026-04-05